



## Monumentnummer\*: 510012

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
[www.cultureelerfgoed.nl](http://www.cultureelerfgoed.nl)

T 033 421 74 56  
E [info@cultureelerfgoed.nl](mailto:info@cultureelerfgoed.nl)

Status **rijksmonument**  
Inschrijving register\* **23 september 1998**  
Kadaster deel/nr **82990/153**

*Woonplaats\** **Nieuwpoort** *Gemeente\** **Molenlanden** *Provincie\** **Zuid-Holland**

*Locatiennaam* **Nieuwpoort** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente\** **Nieuwpoort** *Sectie\** **B** *Kadastraal object\** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **1459**

### Omschrijving\*\*

#### Inleiding

VEERHUIS in 1871-1872 in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant gebouwd door de plaatselijke metselaar Gijsbert den Besten. Het gebouw was bestemd als wachtgebouw, agentschap voor de beurtschippers en woning voor de veerschipper. Nadat het voetveer in de jaren '20 van de 20ste eeuw is opgeheven is het veerhuis ondermeer in gebruik geweest als verenigingsgebouw.

Door de dijkverhogingen in de jaren '90 is ligt het veerhuis binnen de bedijkingen is in 1996 aan de noordzijde een walmuur om het gebouw gemetseld.

Tevens is toen de fundering verbeterd. De oorspronkelijk indeling van het gebouw is gehandhaafd. Uit de architectuur blijkt dat, waarschijnlijk mede in verband met hoge waterstanden, de voornaamste ruimte (namelijk de gelag- en wachtkamer) zich bevond op de relatief hoge verdieping. Van hieruit had men tevens een goed uitzicht over de rivier en het voetveer.

#### Omschrijving

Vrijstaande tweelaags bouwmassa met zolderverdieping op een rechthoekig grondvlak, onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt zadeldak.

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Boven de gepleisterde plint zijn de gevels opgetrokken in grauwe baksteen in kruisverband met rollagen en strekken boven deuren en vensters. Zowel de deuren en ramen, merendeels uitgevoerd als zesruits schuiframen, zijn nog de oorspronkelijke. Op de gevelhoeken bevinden zich sober vormgegeven pilasters, die een uitkragend gemetseld fries dragen. Bij de beide langsgevels is deze uitgevoerd met een bloktandlijst van gele ijsselsteen. Tevens is tussen de begane grond en de verdieping een decoratieve waterlijst aangebracht in de vorm van een muizetandlijst van gele ijsselsteen. Beide langsgevels worden afgesloten door een houten gootlijst. De symmetrische ingedeelde zuidelijke langsgevel heeft op de begane grond in het midden een lattendeur met tweeruits bovenlicht, geflankeerd door zesruits schuiframen. Aan de rechterzijde bevindt zich een klein getralied venster, ter plaatse van het privaat.

Beide bouwlagen van de noordelijke langsgevel hebben drie vensteropeningen, waarbij die op de begane grond vierruits schuiframen hebben en die op de verdieping zesruits. Op de verdieping geeft in de middelste opening een dubbele deur met tweeruits bovenlicht toegang tot een houten balkon. Tussen de houten hoekpilasters van de balustrade zijn slanke gietijzeren spijlen geplaatst. Beide kopgevels worden afgesloten door houten windveren met een haan houten makelaar. In de middenas bevindt zich op de verdieping een zesruits schuifraam en op de zolderverdieping een rond gietijzeren tuimelraam met davidstermotief. In de oostelijke kopgevel leidt op de begane grond rechts een paneeldeur met bovenlicht naar de gelagkamer. De westelijke kopgevel heeft rechts een eenvoudige houten deur.

Inwendig is de oorspronkelijke indeling grotendeels gehandhaafd. Het woongedeelte is aan de westzijde, waar zich ondermeer een kamer met bedstede bevindt en een keuken met schoorsteenboezem. Het middendeel heeft een eenvoudige balken zoldering en een kleine schouw. Aan de oostzijde bevindt zich een klein portaal met een brede trap, die naar de gelagkamer leidt. Deze grote open ruimte overdekt met een balkenzoldering heeft een eenvoudige schouw tegen de blinde noordmuur en een buffetkast tegen de oostmuur.

#### Waardering

Het veerhuis is cultuurhistorisch van algemeen belang vanwege zijn oorspronkelijke functie, als representatief voorbeeld van een veerhuis uit het derde kwart van de 19de eeuw.

Het complex is architectuurhistorisch van algemeen belang als karakteristiek voorbeeld van een veerhuis uit het derde kwart van de 19de eeuw in Ambachtelijk traditionele bouwtrant, met de voor de bouwtijd typische toepassing van baksteen architectuur, wat blijkt uit de bijzondere aandacht die binnen de sobere vormgeving is besteed aan de detaillering.

Het veerhuis heeft een duidelijke ensemblewaarde vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang met de bijbehorende schuur.

Het veerhuis is van belang vanwege zijn beeldbepalende situering, even buitende stadswallen nabij de haven aan de Lek, die samenhangt met de functie. Als duidelijk herkenningspunt aan de noordzijde van de stad speelt het stedenbouwkundig tevens een belangrijke rol binnen het beschermde stadsgezicht van Nieuwpoort.

Dergelijke veerhuizen langs de Hollandse rivieren, die bovendien duidelijk als zodanig herkenbaar zijn en bovendien zeer gaaf wat betreft hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering van zowel het in- als exterieur, zijn betrekkelijk zeldzaam.

#### Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

#### Subcategorie

Transport

#### Functie

Veerhuis

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument